

Ircsik Vilmos

A tűzoltóság, avagy mit kezdjen magával az ember?

abszurd bohózat két felvonásban

Szereplők

Parancsnok

Hadnagy

Titkárnő

Kacska, tűzoltó

Pörzse tűzoltó

Takarítónő

Zsarát, más néven Néró, piromániás

Helyszín: a tűzoltóparancsnok irodája

Első felvonás

Első jelenet

Helyszín a parancsnok irodája

PARANCSNOK Ez minden?

HADNAGY Ez.

PARANCSNOK Na lássuk csak részletesen! Egy gólyafészek megmentése a bedőlt kémény miatt. Mi az, hogy megmentése?

HADNAGY Emelőkosaras kocsival áthelyeztük a szomszéd kéményre, még április legelején, mielőtt megjöttek a gólyák.

PARANCSNOK Honnan?

HADNAGY Hát Afrikából.

PARANCSNOK Nem márciusban szoktak megjönni?

HADNAGY Nem is tudom, Ez áprilisban jött. Ott a dátum.

PARANCSNOK Emelőkosaras kocsival egy gólyafészeket. Hát mik vagyunk mi? Madarászok?

HADNAGY A katasztrófaelhárítás is a feladataink közé tartozik.

PARANCSNOK Hát ez tényleg katasztrófa. Egy disznó kimentése a megáradt patakból rohamcsónakkal. Megáll az eszem. Tudtommal a disznók tudnak úszni.

HADNAGY Ez túlsúlyos hízódisznó volt.

PARANCSNOK Összesen tizenkét pince kiszivattyúzása szivattyús kocsival. Tizenkét pince! Atyaúristen!

HADNAGY Amint az köztudomású, a tavaszi belvizek idején ez az egyik leggyakoribb veszélyforrás.

PARANCSNOK A pincék kiszivattyúzása mint veszélyforrás. Hová süllyedtünk? Ennél mélyebbre már nem lehet.

HADNAGY Nagyon jól tetszik mondani! Valóban, az átlagosnál és előírtnál jóval mélyebben fekvő pincékről van szó.

PARANCSNOK Mi az, magának még van kedve ilyen sanyarú körülmények között humorizálni?

HADNAGY A világért sem, parancsnok úr! Csak próbálom védeni a mundér becsületét. Meg olyan unalmasak ezek a jelentések, hogy a részletek ismeretében igyekszem őket egy kicsit kiszínezni.

PARANCSNOK Én inkább sírni tudnék tőlük. Nahát, ezt aztán már tényleg nem lehet kibírni! Egy elszabadult méhraj leszedése a fáról. Ugyancsak emelőkosaras kocsival.

HADNAGY Nemrégiben történt, május legvégén. Virágzó cseresznyefa volt, májusi cseresznye, azt ilyenkor nagyon szeretik a méhek. Ezek direkt azért szöktek ki a kaptárból. Egy egész család. Nagyon kellett rájuk vigyázni, meg a fára is. A májusi cseresznyevirágméz ugyanis fel akarják venni a helyi hungarikumok listájára. Azt mondták a riasztáskor, hogy akácméz, hársméz, repceméz, vegyes virágméz az mindenhol terem, de a májusi cseresznyevirágméz egyrészt a legkorábbi fajta, másrészt pedig csak itt nálunk fordul elő. Arról nem is szólva, hogy egy ilyen megvadult méhraj halálra csípheti az embert, és a befogásukat nem lehet közönséges polgári személyre bízni.

PARANCSNOK Na ne! Egy macska leszedése a fáról, szintén emelőkosaras kocsival.

HADNAGY Az újság is írt róla, ráadásul az első oldalon. És kép is van hozzá, amint az egyik emberünk éppen szerencsésen földet ér a macskával. Egy idős nő riasztott bennünket azzal, hogy életének egyetlen társa megszökött és a szomszédos parkban egy gesztenyefán rakott

fészket, akarom mondani ütött tanyát. Hiába tudok betéve minden esetet, néha azért csak megbotlik a nyelvem.

PARANCSNOK Nem lehetett volna felmászni érte?

HADNAGY Megpróbáltuk, de mindig feljebb ment, így végül az emelőkosaras kocsit kellett bevetni.

PARANCSNOK Remélhetőleg nem szirénázva vonultak ki a helyszínre.

HADNAGY Nem, nem parancsnok úr, legyen egészen nyugodt, csak a vészvillogót kapcsoltuk be.

PARANCSNOK Egy férfi levitte a szemetet a kilencedik emeletről és kizárta magát. Ide meg miért kellett emelőkosaras kocsit?

HADNAGY A szép tavaszi időben az ablakot szerencsére nyitva hagyta, azon keresztül sokkal egyszerűbb volt visszaemelni, mint feltörni az ajtót.

PARANCSNOK És végül a szokásos közlekedési balesetek, a kocsiban rekedt utasok kimentése műszaki mentőkocsival tizenöt alkalommal.

HADNAGY A másik oldalon még van egy tétel.

PARANCSNOK Ja igen. Téves riasztások tíz alkalommal. Kiszállás katasztrófavédelmi mobil laboratóriummal.

HADNAGY Az ilyen riasztásnál sosem lehet tudni, hogy mekkora a baj, még ha utólag ki is derül, hogy csak vaklárma volt az egész..

PARANCSNOK A napi, heti és havi bontásokban nem tűnt olyan vészesnek a helyzet. De így együtt... Tényleg ez a teljes félévi összesítés?

HADNAGY Jelentem igen, parancsnok úr.

PARANCSNOK És tüzeset egy se?

HADNAGY Egy se. De miért kell ezt úgy mellre szívní? Nézze inkább a jó oldalát a parancsnok úr, mint én. Mert ugye, hogy van máshol? Ha javul a bűnözési statisztika, az a rendőrség munkáját dicséri. és a rendőrség nemhogy feleslegessé válna, ellenkezőleg, még tovább tömíki pénzzel. Ugyanez a helyzet a közlekedésrendészettel. Azok nem győzik kozmetikázni az adatokat, hogy minél kevesebb balesetet kelljen kimutatniuk, akkor pedig döngethetik a mellüket és tarthatják a markukat. Nem is szólva az egészségügyről! Vannak olyan helyek a világon, ahol azt az orvost fizetik a legjobban, akinek minden betege egészséges.

PARANCSNOK De ez nem az a hely. *(egy levelet vesz fel az asztalról)* Ez ma jött. Olvassa el! Akkor majd megérti, hogy miért kell úgy mellre szívní.

HADNAGY *Tisztelt Főparancsnok Úr! Tekintettel arra a tényre, hogy az utóbbi két év hozzánk beérkezett statisztikai adatai alapján az Önök körzetében sajnálatos módon teljes egészében megszűntek a tüzesetek, a parancsnokságnak a beérkező újabb adatok függvényében történő fokozatos felszámolása és más feladatkörbe való besorolása mellett döntöttünk. Kérjük fentiek szíves tudomásul vételét és a hatáskörébe tartozó szükséges döntések meghozatalát a fent említett fokozatos felszámolás zökkenőmentes lebonyolításának biztosítása érdekében. Főparancsnok s.k..*

PARANCSNOK Na, mit szólní?

HADNAGY Az az igazság, hogy nem nagyon értem.

PARANCSNOK Akkor majd segíték. Ha ezt a legújabb statisztikáját elküldjük a főnökségnek, akkor végünk. Lejárt a türelmi idő. Hát ezért nem vagyok én olyan vidám hangulatban, mint maga. Mondja, hadnagy úr, egyáltalán tűzoltónak érzi még magát?

HADNAGY Miért ne érezném?

PARANCSNOK Akkor máshogyan kérdezem. Miért ezt a pályát választotta?

HADNAGY Hát nem is tudom.

PARANCSNOK Az én falumban minden családban volt tűzoltó. Vagy önkéntes vagy hivatásos. Nekem már az apám meg a nagyapám is az volt. A nagyapám önkéntes, az apám

hivatásos. Élt-halt a tűzoltásért. A végrendeletében két dolgot kért. Egyrészt az urnás temetést a hamvasztás miatt, másrészt meg azt, hogy belőlem tűzoltó legyen. Magának mi volt az apja?

HADNAGY Vízvezeték-szerelő.

PARANCSNOK Egy vízvezeték-szerelő fiából tűzoltó? Ráadásul hadnagy. El sem tudom képzelni.

HADNAGY Egyszer hallottam valami olyasfélét, hogy az ellentétek vonzzák egymást. De őszintén szólva, még nem gondolkodtam rajta.

Második jelenet

TITKÁRNŐ *(berohan)* Elnézést kérek, parancsnok, úr!

PARANCSNOK Mi az? Talán ég a ház?

TITKÁRNŐ A sógorom bennrekedt a liftben a kilencediken. Tessék segíteni! Még soha nem kértem ilyet. Tetszik tudni, olyan labilis az idegrendszere. Különösen ha magára marad. A nővérem hívott mobilon. Nagyon meg van ijedve szegény. Attól tart, hogy valami bajt csinál. Kérem!

PARANCSNOK Hallatlan! Mégis mit gondol? Miért nem hívják a liftszerelőket? Utána meg a pszichiátriát.

TITKÁRNŐ Hát éppen ez az! A szerelők már ott voltak, de nem tudták megjavítani a hibát. Ő maga pedig éppen a pszichiátriára indult volna a szokásos kezelésre.

HADNAGY Szóljon Kacsának és Pörzsének, hogy szálljanak ki az eseti kocsival az én utasításomra.

TITKÁRNŐ Köszönöm. *(kirohan)*

Harmadik jelenet

PARANCSNOK Ez még hiányzott a gyűjteményéből. Ha jól emlékszem, kilencedik emelet szerepel benne, de meghibásodott lift, az nem.. *(Az asztalán álló Szent Flórán szoborra pillant).* Bezzeg akkoriban még más idők jártak, amikor ezt a szobrot kaptam jutalmul a huszonöt éves jubileumomra. Vérzik a szívem, ha csak ránézek.

HADNAGY Mégis itt áll az asztalon, a szeme előtt.

PARANCSNOK Különben már semmi értelme nem volna az életemnek. Istenem, micsoda tüzek voltak abban a huszonöt évben. Karácsony meg advent körül azok a szép, meghitt lakástüzek, adventi koszorúval és fenyőfával, tavasszal a bozóttüzek, aratáskor a tarlótüzek, ősszel az avartüzek! Alig győztük oltani őket. Nem is szólva a gyújtogatásokról. Azoknak a felderítéséhez kellett ám az igazi szakértelem! Most pedig disznót mentünk a megáradt patakból, elkóborolt macskát a fáról meg liftbe rekedt idegbeteget. Hogy lezüllött ez a gyönyörű szép hivatásunk. Ezért akarnak felszámolni bennünket, ezért jutottunk a tönk szélére.

HADNAGY Alighanem balkezes lehetett.

PARANCSNOK Ki?

HADNAGY Hát ez a szobor.

PARANCSNOK Flóriánnak hívják. Szent Flóriánnak. Ő a tűzoltók védőszentje. Maga pedig annyit vesz észre rajta, hogy balkezes.

HADNAGY Merthogy a bal kezével önti a vizet a házra, a jobbal pedig a zászlót tartja. Én fordítva csinálnám.

PARANCSNOK Maga mindent fordítva csinálna.

HADNAGY A zászlót se nagyon értem.

PARANCSNOK Azért van zászló a kezében, mert római katonaként eloltotta az erődben támadt tüzet, amivel megmentette alvó bajtársai életét. Szóval a tűzoltó meg a katonaeMBER egy töről fakad.

HADNAGY Tényleg! Milyen igaz! Ez áll abban a versben is, amit a feleségem a gyerekeknek szokott felolvasni elalvás előtt. Várjunk csak, hogy is szól pontosan? Igen, megvan! Tűzoltó leszél és katona, vadakat terelő juhász, látod, elalszik anyuka, aludj el szépen kis Balázs. Amúgy nem szeretem a verseket, de ez nagyon bennem maradt, a tűzoltó miatt. És a gyerek a végére tényleg mindig el is alszik. Azt viszont nem értem, hogy kerül bele a juhász? Azzal is egy töről fakadunk?

PARANCSNOK Nem tudom. Csak azt tudom, hogy a katonáéval együtt a miénk a legférfiasabb szakma. Ezért is hívnak, akarom mondani ezért hívtak bennünket valamikor lánglovagnak. A lánghoz már semmi közünk, a férfiasságunk ellenben még tartja magát. Ma már a hadsereg is tele van katonanőekkel, a rendőrség rendőrnőkkel, tűzoltásra viszont egyetlen nő sem képes. Olyan szó, hogy tűzoltónő egyszerűen nincs és nem is lesz soha. Nálunk a titkárnő az titkárnő, a takarítónő takarítónő, és kész. Maga hogy nevezi őket?

PARANCSNOK Milyen kicsike ez az erő!

PARANCSNOK Mondom, maga hogy nevezi őket?

HADNAGY Kiket? Az egész fele akkora, mint ez a Flórián.

PARANCSNOK A titkárnőt meg a takarítónőket.

HADNAGY Hol így, hol úgy. Attól függ, milyen minőségben beszélek velük.

PARANCSNOK Hogyhogy milyen minőségben?

HADNAGY Az ilyen tüzet még bal kézzel sem lehetett valami nagy kunaszt eloltani. Akkora, mint egy égő gyufaszál.

PARANCSNOK Mit mondott? Égő gyufaszál? Van magánál cigaretta meg gyufa?

HADNAGY Tessék?

PARANCSNOK Mondom, van magánál cigaretta meg gyufa?

HADNAGY Hová gondol parancsnok úr? Az egész laktanya területén szigorúan tilos a dohányzás. A portás pedig éppen a parancsnok úr utasítására köteles elvenni mindenkitől mindenféle gyújtóeszközt.

PARANCSNOK Jó, jó, ne adja itt nekem az ártatlant. Mit gondol, vak vagyok és nem látom, hogy stikában óránként kijár az irodájából a mosdóba?

HADNAGY Kezet mosni.

PARANCSNOK A kémjeim jelentették, hogy dohányozni.

HADNAGY A takarítónő, ugye? Sejtettem.

PARANCSNOK Szóval van magánál cigaretta meg gyufa?

HADNAGY Gyufa nincs, csak öngyújtó.

PARANCSNOK Az is jó lesz.

HADNAGY Éppen most akartam kimenni. Egy ilyen beszámoló után mindig felmegy bennem a pumpa, és ki kell mennem rágyújtani.

PARANCSNOK Most nem kell kimennie. Gyújtson rá itt.

HADNAGY Itt?

PARANCSNOK Ilyen gyászos hírek után, amiket hozott nekem, sárgán fellobbanó lángokat, meg vadul röpködő pernyét szeretnék látni, és sűrűn gomolygó füstöt szeretnék beszívni.

HADNAGY Úgy beszél, mint valami költő. Nem a parancsnok úr írta véletlenül azt a verset?

PARANCSNOK Menjen a csudába!

HADNAGY(*előveszi a cigarettát és az öngyújtót*) Megkínálhatom, parancsnok úr?

PARANCSNOK Még csak az kéne. Egy cigarettázó tűzoltó. Az rosszabb. mint egy káromkodó pap.

HADNAGY Én világeletemben cigarettáztam.

PARANCSNOK Nem is lesz magából soha parancsnok. Az én időmben már a pályaalkalmasságin elhasalt volna. De talán igaza is van.

HADNAGY(*rágyújt*) Hamutál ugye nincs?

PARANCSNOK Csak hamuzzon nyugodtan a padlóra. A hulló hamu is hozzátartozik a tűzhez. Tudja mit, adjon mégis csak egyet! (*a hadnagy cigarettát és tüzet ad neki*) Közben eltakarítom innen az asztalról ezt a sok papírt. Ki sem látszom már belőlük.

HADNAGY Az veszélyes, parancsnok úr, égő cigarettával papírmunkát végezni.

PARANCSNOK (*köhécselve*) Legyen egészen nyugodt, tudom én, mit csinálok. Na mit gondol, mi ez a sok irkafirka?

HADNAGY Fogalmam sincs róla.

PARANCSNOK Ez mind hivatalos válasz arra a rengeteg beadványra, pályázatra, kérvényre, amit a személyi állomány és az eszközpark leépítésének megakadályozása végett eddig írtam. Miközben maga a mosdóba járt dohányozni. Van közöttük egy saját kezdeményezés is. Ebben engedélyt kértem a körzeti tűzoltóadó bevezetésére minden tizennyolc és hatvan év közötti férfi számára, aki nem teljesített tűzvédelmi szolgálatot. Végző kétségbeesésemben a szakma presztízsének bizonyítására reprezentatív közvélemény-kutatást is végeztettem, amiből kiderült, hogy a tűzoltókban a megkérdezettek nyolcvan százaléka, a halál utáni életben pedig csak húsz százalék hisz.

HADNAGY A parancsnok úr hisz benne?

PARANCSNOK Miben?

HADNAGY Hát a halál utáni életben.

PARANCSNOK Engem nem kérdeztek. Magához viszont van még egy másik találós kérdésem! Mit gondol, mi a közös ebben a nagy kupacban?

HADNAGY Hát hogy a parancsnok úr írta mindet.

PARANCSNOK Látom, tréfás kedvében van ma.

HADNAGY Eszemben sem volt tréfálni.

PARANCSNOK Az bennük a közös, hogy mindet visszautasították. Kivéve a tűzoltóadó bevezetésére tett javaslatomat. Azt válaszra se méltatták.

HADNAGY És a közvélemény-kutatás?

PARANCSNOK Arra azt felelték, hogy vallási kérdésekben szigorúan semleges álláspontot kell képviselnünk. Ezek után pedig, ahogy a saját szemével olvashatta, hamarosan megýünk a levesbe.

HADNAGY Nem eszik olyan forróan azt a levest.

PARANCSNOK Maga könnyen beszél. Legfeljebb egy házzal odébb áll. De nekem öt évet még itt kell kihúznom a nyugdíjig, ha törik, ha szakad. Máshol nem kellek senkinek.

HADNAGY A csikket hová tehetem?

PARANCSNOK Dobja nyugodtan a papírok közé. De ne nyomja el. Talán begyulladnak tőle. Jó lazán raktam őket egymásra, hogy kapjanak oxigént. Ezért lett volna jobb a gyufa.

HADNAGY Ez most komoly?

PARANCSNOK Dobja bele, ha mondom.

HADNAGY (*a papírkosárba dobja az égő csikket*) Rágyújtsak még egyre? Kettőtől már biztosan begyullad, háromtól meg pláne.

PARANCSNOK Gyújtson csak, gyújtson!

HADNAGY (*rágyújt*) Az az igazság, hogy a mosdóban is kettőt szoktam szívni.

PARANCSNOK Tudom.

HADNAGY Persze, a kémjeitől.

PARANCSNOK Mit van úgy oda attól a takarítónőtől? Neki is kell valami kikapcsolódás. És őt is ki fogják rúgni szegényt. Beszélnem is kell vele.

A papírkosárból füst szivárog, a parancsnok néhányszor ráfúj félig szívott cigarettájára és a papírkosárba dobja, mire a papírok lángra kapnak. Megszólal a tűzjelző.

Negyedik jelenet

PARANCSNOK Tűz van! Tűz van!

TITKÁRNŐ *(berohan)* Uram isten, mi történt?

PARANCSNOK Nem látja? Emberi gondatlanságból keletkezett tűz van.

HADNAGY Hozzam a poroltót?

PARANCSNOK Hozza, de ne túl gyorsan! Hadd gyönyörködjem benne egy kicsit.

A hadnagy lassan kimegy

TITKÁRNŐ Nem értem.

PARANCSNOK Mit nem ért?

TITKÁRNŐ Hogy éppen itt, a parancsnok úr irodájában...

PARANCSNOK Tudunk hasonló furcsaságokról. Egyszer például egy egész tűzoltólaktanya égett le, miközben a legénység teljes létszámban bevetésen volt. Jut eszembe, mi történt a sógorával?

TITKÁRNŐ Jaj, tessék elképzelni, mielőtt kiért volna az eseti kocsink, magától elindult a lift, a sógoromat már ott se találták. De így is elkésett a kezelésről, amit ott nagyon szigorúan vesznek.

PARANCSNOK Újabb téves riasztás. Tele van velük a... padlás

HADNAGY *(poroltóval jön vissza és oltani kezdi a tüzet)* Na, ezzel megvolnánk.

PARANCSNOK Fújjon még rá egy kicsit, ne sajnálja!

HADNAGY *(tovább nyomkodik a poroltót)* Most már teljesen kifogyott.

PARANCSNOK Kár.

HADNAGY Megyek is ki a mosdóba, és nyugodtan elszívok egy cigarettát. Ilyen stresszes állapotban ez a legjobb nyugtatószer. *(el)*

PARANCSNOK *(a titkárnőhöz)* Maga meg csináljon egy kis rendet, hogy azonnal felvehessük a jegyzőkönyvet. Különben is hozzá kell szoknia az ilyesmihez, mert a takarítónő elbocsátása után az ő státuszát összevonják a magáéval.

TITKÁRNŐ Jó, jó, csak előbb magamat is össze kell szednem egy kicsit.

Ötödik jelenet

TITKÁRNŐ Nem lesz ebből baj, parancsnok úr?

PARANCSNOK Miért lenne? Emberi gondatlanságból keletkezett tűz. A tényállást jegyzőkönyvbe vesszük, a körülményeket pedig majd alaposan megvizsgáljuk. Elég nehezen kibogozható ügy. Annyian fordulnak meg itt... Sokan éppen akkor, amikor egy pár percre kiteszem a lábam. Az imént a hadnagy is itt járt, meg ugye maga is... Jut eszembe, nem dohányzik véletlenül?

TITKÁRNŐ De parancsnok úr!

PARANCSNOK Elnézést, nem úgy gondoltam. Úgy látszik, rám ragadt a hadnagy humora.

TITKÁRNŐ Én igazából nem is az ügy, hanem a parancsnok úr miatt aggódom.

PARANCSNOK Miattam?

TITKÁRNŐ A sógoromat...

PARANCSNOK Aki bennrekedt a liftben?

TITKÁRNŐ Igen, igen. Szóval ezt a sógoromat gyújtogatás miatt ítélték el. Az volt a mániája, hogy az életben egyszer mindenkinek fel kell gyújtania valamit.

PARANCSNOK Érdekes...

Ezzel kezdődött. És végül fel is gyújtotta a munkahelyét.

PARANCSNOK Hol dolgozott?

TITKÁRNŐ Egy tüzelőanyag-telepen.

PARANCSNOK Az nem rossz.

TITKÁRNŐ Tessék?

PARANCSNOK Akarom mondani, nem volt rossz az ízlése. Ott van mit felgyújtani. Hasábfa, gyújtós, szén, fűtőolaj, propán-bután gáz, grillfaszén. Az úgy ég, mint a zsír.

TITKÁRNŐ Három évre ítélték. De azért csak háromra, mert szerencsére senki nem sérült meg. A telep viszont porig égett, mire a tűzoltóság kiérkezett.

PARANCSNOK Mit akar ezzel mondani? Hogy túl lassan végezték a dolgukat?

TITKÁRNŐ Ó, dehogy. ahhoz én nem értek, meg nem is érdekel. Csak arra céloztam, hogy amúgy nem rossz ember a sógorom. A légynek sem tudna ártani.

PARANCSNOK Na és most mi van vele?

TITKÁRNŐ Amikor kiszabadult, sehol nem találta a helyét az életben. Aztán beiratkozott egy karatetanfolyamra, és azóta minden idejét ott tölti el.

PARANCSNOK Egy karatetanfolyamon?

TITKÁRNŐ Igen, a karateedzéseken. A pszichiátria után ma is oda ment. Szerinte ott találkozott végre azzal, ami mindig is benne szunnyadt.

PARANCSNOK Mi lenne az?

TITKÁRNŐ Hogy az ember csak helyes távolságtartással és jó időzítéssel találkozhat a végső igazsággal.

PARANCSNOK A végső igazsággal.

TITKÁRNŐ Így mondja.

PARANCSNOK Dolgozni nem dolgozik sehol?

TITKÁRNŐ Ilyen rosvott múlttal meg ilyen zavaros fejjel nem is kapna munkát. Kinek kellene egy gyújtogató? Egy krematóriumban alkalmazták volna, ott mindig kevés az ember. A pszichiátriáról ajánlották be, ahogy mondták terápiának a pirománia levezetésére. De nem vállalta. Fél a halottaktól. A legnagyobb baj mégsem az, hogy nincs munkája és mindenféle örültséget forgat a fejében. Az a legnagyobb baj, hogy az állapota tovább súlyosbodott. Most már az a mániája, hogy aki egyszer valamit felgyújtott, annak másodszor is fel kell gyújtania valamit. Az orvosok szerint ez így fog menni tovább a végtelenségig.

PARANCSNOK És emiatt aggódik értem.

TITKÁRNŐ Igen. No meg persze a sógoroméért is.

PARANCSNOK Csak nem attól tart, hogy gyújtogatni kezdek?

TITKÁRNŐ Nem, nem. csak úgy eszembe jutott.

HADNAGY *(be)* Zavarok?

PARANCSNOK Jöjjön be!

TITKÁRNŐ Mi lesz a jegyzőkönyvvel?

PARANCSNOK A helyszín, az időpont és a körülmények behelyettesítésével írja meg a sablon szerint! Ha elkészült, hozza be, hogy átnézzem és aláírjam. Eddig is így csináltuk, nem?

TITKÁRNŐ Eddig igen, de ez egy kicsit más. Ebben én is benne vagyok. *(el)*

Hatodik jelenet

HADNAGY Elnézést, de jelenteni valóm van, ami talán érdekelheti a parancsnok urat.

PARANCSNOK Csak nem tüzeset?

HADNAGY Sajnos, nem. De eszembe jutott valami, Dohányzás közben mindig eszembe jut valami. Szóval nemrég olvastam az újságban egy határőr-alakulatról valahol Kínában vagy Indiában, nem emlékszem már pontosan.

PARANCSNOK Térjen a lényegre!

HADNAGY Ezt az alakulatot is fel akarták számolni, éppen úgy, mint minket, mert egyszerűen nem volt mit védeniük. És mit tett erre a parancsnok? Alapos kiképzés után a legénység egyik felét beöltöztette a határon túli ellenség egyenruhájába, aztán az éj leple alatt rendeztek egy jó kis csetepatét egymás között. Egy kis lövöldözéssel, egy pár könnyű sebesülttel, némi anyagi veszteséggel, egy jól megszerkesztett jelentéssel bebizonyították a főnökségnek, hogy igenis szükség van rájuk.

PARANCSNOK Mit akar ezzel mondani? Mi is nyissunk tüzet, pontosabban nyissunk vizet saját magunkra, és kezdjük el egymást spriccelni?

HADNAGY Nem tudom, de valahol itt van a kutya elásva. És szó, ami szó, most már én is értem a parancsnok úr aggodalmait. Ma kora reggel egy öngyilkosjelöltet kellett lehoznunk az Ezüsthídról. Egészen a turulmadárig mászott, az embereink meg utána, és csak nagy nehezen, némi dulakodás után sikerült ártalmatlanítaniuk.

PARANCSNOK Te jó ég! Már csak ez hiányzott! Emiatt még politikai bonyodalmakba keveredhetünk. Vannak, akik nagyon utálják, mások pedig nagyon szeretik ezt a turulmadarat, És most majd politikai provokációval fognak bennünket vádolni. Emezek azért, mert zavartuk az illető emberi jogainak gyakorlásában, amazok pedig azért, mert hagytuk meggyalázni ősi totemállatunkat. Akkor inkább már egy gólya.

HADNAGY Na ugye? Pont erre gondoltam én is.

PARANCSNOK A politikáról jut eszembe, hogy én titokban már a szovjeteket is visszaírom. Halkan mondom, mert itt még a falnak is füle van. Ne árulja senkinek!

HADNAGY Dehogy árulom, parancsnok úr!

PARANCSNOK Micsoda erdőtüzeket csináltak azok a lögyakorlataikon! Azon felül a rétek, legelők, tarlók felgyújtásában is mindig megbízható szövetségesnek bizonyultak. Egyszer még a kaszárnyájukat is felgyújtották, amikor teli tankkal hegesztettek egy harckocsit.

HADNAGY Most már csak ilyen turulmadaras ügyekre számíthatunk. A szovjetek rég kivonultak, a gólyákkal semmi gond, a tavaszi áradásoknak vége, jön a szárazság...

PARANCSNOK Várjon csak, ismétlje meg a végét!

HADNAGY Jön a szárazság.

PARANCSNOK Tarlót is emlegetett, nem?

HADNAGY Azt a parancsnok úr emlegette.

PARANCSNOK Mindegy. A szárazságban mindig ott szunnyad a tűzvész lehetősége. Ezen a nyomon kell továbbmennünk. Mit is mondott az imént azokról a határőrökről? Hogy egy kis lövöldözéssel, egy pár könnyű sebesülttel, egy jól megszerkesztett jelentéssel bebizonyították a főnökségnek...

HADNAGY ... hogy igenis szükség van rájuk. Szóról szóra ezt mondtam. Micsoda memóriája van a parancsnok úrnak!

PARANCSNOK Hallgasson ide! Van két olyan embere, akik tűzbe, mennének az ügy érdekében? Jól értse meg, akik tűzbe mennének. Bár ha belegondolok, a mai írásos körülmények között ez nem valami nagy kockázat.

HADNAGY Éppenséggel van két ilyen emberem, parancsnok úr, Azok nemcsak a tűzbe mennének az ügy érdekében, de én magam is tűzbe tenném értük a kezemet.

PARANCSNOK Hát ezzel se győzött meg igazán. Mindenesetre holnap reggel hétkor legyen itt velük!

HADNAGY Hetet mondott?

PARANCSNOK Hetet. De a dolog szigorúan bizalmas. Senkinek ne szóljon egy árva szót se róla.

HADNAGY Ez csak természetes! Hallgatni fogok, mint a sír.

Hetedik jelenet

TITKÁRNŐ *(be)* A jegyzőkönyv, parancsnok úr.

PARANCSNOK Tegye csak le!

HADNAGY Ha már itt vagyok, rögtön alá is írom.

PARANCSNOK Előtte még át kell néznem, hogy megfelel-e minden a tényeknek. Nehogy bele tudjanak kötni. Mégiscsak rendkívül kényes kérdésről van szó. Emberi gondatlanságból keletkezett tűz a parancsnok irodájában.

HADNAGY *(a titkárnőhöz)* Erről jut eszembe. Hozza inkább utánam az irodámba, ha végeztek!

TITKÁRNŐ Az lesz a legjobb.

HADNAGY Maga is úgy gondolja? Nálam édes kettesben összeköthetjük a kellemest a hasznossal és eljátszhatunk egy kicsit a tűzzel.

TITKÁRNŐ Menjen már! Miket beszél? Még hogy eljátszhatunk a tűzzel! Mindig csak bolondozik.

PARANCSNOK Ugye, ugye? Én is ezt mondom neki. Hadnagy léteére folyton kiforgatja az ember szavait, mint valami pojáca. Én ennyi idős koromban már főhadnagy voltam.

HADNAGY Igyekszem megkomolyodni, parancsnok úr.

PARANCSNOK Ideje volna.

Hadnagy el.

Nyolcadik jelenet

PARANCSNOK Az imént említette a sógorát. Mi is a neve?

TITKÁRNŐ Igazából Zsará. de mindenki csak Nérónak szólítja.

PARANCSNOK Nagyon jó. Úgy rémlik, azt is említette, hogy nem jut munkához.

TITKÁRNŐ Már több mint egy éve munkanélküli segíyen tengődnek. A karatén meg a pszichiátrián kívül semmivel nem tudja lekötni magát, de hát abból nem lehet megélni. A nővérem pedig komolyan aggódik, hogy előbb-utóbb megint kitör rajta a betegség... Ő úgy mondja, bedilizik. Hiszen tudja a parancsnok úr. Az a mániája, hogy aki egyszer felgyújtott valamit...

PARANCSNOK ... annak másodszor is fel kell gyújtania valamit.

TITKÁRNŐ Pontosan. Micsoda memóriája van a parancsnok úrnak!

PARANCSNOK Küldje be hozzám holnap kora reggelre. Azt hiszem, tudok vele valamit kezdeni.

TITKÁRNŐ Nagyon köszönöm, parancsnok úr. Az az igazság, hogy már régen szólni akartam az érdekében, de nem mertem. Csak úgy célozgattam rá... Ilyen múlttal pont a tűzoltóságnál, és pont nálunk.

PARANCSNOK Mi az, hogy pont nálunk? A talpra álláshoz elsősorban jó munkaerőre van szükségünk.

TITKÁRNŐ A leépítések miatt gondoltam...

PARANCSNOK Legyen nyugodt, egyelőre nem lesz semmiféle leépítés. Amit pedig a takarításról mondtam, azt felejtse el. És a takarítónőnek se szóljon róla.

TITKÁRNŐ Akkor holnap reggel pontosan mikor?

PARANCSNOK Hétkor jó lesz?

TITKÁRNŐ Az túl korai a sógoromnak. Nagyon morcos szokott lenni, ha nem aludhatja ki magát rendesen.

PARANCSNOK Hová tettem az eszem? Hiszen a hét nekem se jó! Hogy maga milyen figyelmes! Mintha olvasna a gondolataimban.

TITKÁRNŐ Igyekszik az ember lánya.

PARANCSNOK A fél nyolc megfelel? Hacsak nem tud valami más elfoglaltságomról.

TITKÁRNŐ Nem, nem. Az megfelel. De nem lesz túl kevés a fél óra?

PARANCSNOK Ez az ügy nem tűr halasztást, minden perc számít. Nem érünk rá vacakolni.

TITKÁRNŐ Akkor már itt se vagyok.

PARANCSNOK Annyira azért ne rohanjon! Előbb még át kell néznem. *(átfutja jegyzőkönyvet, aláírja és odaadja a titkárnőnek).* Így ni! Úgy látom, minden rendben. Hosszú idő után végre egy tüzeset. Nem nagy, de mégiscsak tüzeset. Most már dokumentálva van. Egyet az irattárba, egyet a központi ellenőrzési hatóságnak. Előtte ne felejtse el aláíratni a hadnagy úrral!

A színpad lassan elsötétül, majd ugyanilyen lassan kivilágosodik.

Második felvonás

Első jelenet

FŐTAKARÍTÓNŐ *(a parancsnok szobájában takarít, közben énekel)*

Ég a város, ég a ház is,
nem is egy ház, hanem száz is.
Tűz, tűz! Tűz, tűz!
Jaj de messze a kanális.

PARANCSNOK *(érkezik és kánonban bekapcsolódik az énekbe)*

Tűz, tűz! Tűz, tűz!
Jaj de messze a kanális.

Nagyon helyes! Énekszóval kezdeni a napot! Emlékszik rá, amikor ezt négy szólamban együtt énekeltük a kórusban? Maga volt az alt, én a bariton.

FŐTAKARÍTÓNŐ Nagyon is emlékszem. Éppen ezért nem szép a parancsnok úrtól, hogy engem is lapátra akar tenni.

PARANCSNOK Ezt meg honnan veszi?

FŐTAKARÍTÓNŐ A kémjeim jelentették.

PARANCSNOK Magának is vannak kémjei?

FŐTAKARÍTÓNŐ Hát persze, a két beosztott takarítónőm.

PARANCSNOK És őket vajon ki tájékoztathatta?

FŐTAKARÍTÓNŐ A titkárnő az összekötőjük felfelé.

PARANCSNOK Megáll az eszem! A tulajdon titkárnőm! Akkor itt egy egész hálózat működik a tudomon kívül.

FŐTAKARÍTÓNŐ A bejáratnál kezdődik, a portással.

PARANCSNOK Aha. Akkor valószínűleg ő a hadnagy embere. Ezért engedi behozni neki az öngyújtót meg a cigarettát.

FŐTAKARÍTÓNŐ Arról én nem tudok, Én csak azt tudom, hogy nekünk ő az összekötőnk lefelé meg kifelé.

PARANCSNOK Mi az, hogy kifelé?

FŐTAKARÍTÓNŐ Hát hogy hová vonulnak ki a kocsik és mi történik pontosan. Mindent kiszedünk belőle, amit csak lehet.

PARANCSNOK Vagy úgy! Amit pedig az elbocsátásáról hallott, azt felejtse el! És jelentenie se kell többet.

FŐTAKARÍTÓNŐ Szóljak a két beosztottnak is?

PARANCSNOK Feltétlenül.

FŐTAKARÍTÓNŐ Azok majd továbbadják a portásnak.

PARANCSNOK Hagyjon már nyugton azzal a portással! Tűzoltóságunk megmentése érdekében mától kezdve rendkívüli állapotot vezetek be a közösségünket fenyegető súlyos helyzet megoldására. Márpedig ennek a célnak az érdekében minden erőnket egyesíteni kell, a parancsnoktól kezdve egészen a beosztott takarítónőig.

FŐTAKARÍTÓNŐ A portásig.

PARANCSNOK Jó, akkor a portásig. A lényeg az, hogy egyfelé kell húznunk. különben nekünk lőttek. Emlékezzon csak vissza, az egész éppen a kórus felszámolásával kezdődött, aztán a tűzoltózenekarral folytatódott. De nekem személy szerint a legjobban az fájt, hogy energiatakarékossági okokra hivatkozva letiltották a szírékoncertet, amit a munkatársaim tartottak volna, amikor megkaptam az év tűzoltója címet. Szóval szokás szerint a kulturális támogatások megvonásával kezdték, aztán jött a feketeleves. Személyi állomány, eszközpark...

FŐTAKARÍTÓNŐ Most meg már felmosórongyra se futja.

PARANCSNOK Ígérem, ha beválik a tervem, gépesíteni fogom az egész takarítórészleget. Mikor végez? Hétre ugyanis fontos megbeszélésre jönnek hozzám.

FŐTAKARÍTÓNŐ Máskor soha nem szokott ilyen korán bejönni a parancsnok úr. Máris kész vagyok. Csak még ezt a szobrot... (a Szent Flórián-szobrot törölgeti) Tele volt ám hamuzva a padló.

PARANCSNOK Na és?

FŐTAKARÍTÓNŐ Mondom, tele volt hamuzva az egész padló meg a szőnyeg.

PARANCSNOK Ne törődjön vele!

FŐTAKARÍTÓNŐ Húsz éve takarítok itt, de soha nem találtam még hamut a padlón. a szőnyegen meg pláne nem. És ez ugye rendkívüli eset...

PARANCSNOK Nem megmondtam világosan, hogy nem kell többé jelentenie?

FŐTAKARÍTÓNŐ Jó, jó! Azért nem kell úgy letorkollni az embert. Hozzászoktam, hogy a reggeli takarítás után jelentsek.

PARANCSNOK Szokjon le róla. A jelentéstételi megbízatása különben sem terjedt ki az én irodámra. Itt csak takarítania kellett, és kell a továbbiakban is, ha megbecsüli magát. De most már menjen!

FŐTAKARÍTÓNŐ És a jelentésért járó pótlékkal mi lesz?

PARANCSNOK Nem elég kedvezmény már az is, hogy az én szobám mellett csak a hadnagyét meg a titkárnőét kell takarítania?

FŐTAKARÍTÓNŐ De az a sok papírmunka a jelentésekkel...

PARANCSNOK Nemcsak szóban, hanem írásban sem kell többé jelentenie. Ha pedig a terveim szerint alakulnak a dolgok, akkor korábbi érdemeinek elismerésül majd megoldom valahogy azt a pótlékot a főtakarítónői státusszal járó bérkiegészítés terhére. Csak menjen már!

Kopognak. A parancsnok kifelé tuszkolja a főtakarítónőt, az ajtón a hadnagy, Kacska és Pörzse lép be.

Második jelenet

HADNAGY Parancsnok úr, jelentem, előállítottam a két embert, akik készek tűzbe menni a mundér becsületéért.

PARANCSNOK Hagyjuk a formaságokat, sietni kell. (*bizalmatlanul méregeti Kacsát és Pörzsét*)

HADNAGY Ő Kacska. Nagyon eleven gyerek volt, már kiskorában égetett, mint a tűz. Így történhetett, hogy egyszer disznóöléskor egy óvatlan pillanatban két kézzel belenyúlt a forróvízes katlanba, amiből a disznót forrázták. Azóta nincs körme, a két keze pedig úgy néz ki, mint két szelet véres bifsztek. De az esetből tanulva nagyon szófogadó felnőtt lett belőle. Ha jobb helyeken megfordul, mindig bőrkesztyűt húz. Persze, munka közben nem viseli. Most nem tudtuk eldönteni, hogy munkába jön-e, vagy...

PARANCSNOK Persze, hogy munkába. Mit gondol, talán villásreggelire hívtam meg magukat? A kesztyűt azért csak hagyja fenn!

HADNAGY Akkor ugye Pörzse is fennhagyhatja a napszemüvegét?

PARANCSNOK Felőlem!

HADNAGY Ő valamikor régen hegesztő volt, és otthoni barkácsolás közben lángvágóval akart kettévágni egy benzineshordót, az egyik felét virágcserepnek, a másikat esővíztárolónak. Mi türés-tagadás, előtte egy kicsit betintázott és elszámította magát, így a kicsapó láng úgy elcsúfította az arcát, hogy azóta se bajusza, se szakállja, se szempillája, se szemöldöke. Szemüveg nélkül úgy néz ki, mint egy pörzsölt disznó. Neki kimondottan jól áll a tűzoltósisak meg a szemüveg, ezért is lett tűzoltó, és már bottal sem tudnánk elkergetni a testülettől. Ő is hajlik a szóra, némi rábeszéléssel az italról is sikerült leszoktatnom, amikor hozzánk került.

PARANCSNOK Nagyon helyes. Látom, megértette a lényegét.

HADNAGY Szóval mindketten sokat próbált emberek, és már csak élettapasztalataik folytán is elkötelezett, rendíthetetlen hívei a tűzoltásnak. Tényleg meg van elégedve a választással, parancsnok úr?

PARANCSNOK Nem is hittem volna, hogy a mostoha körülmények ellenére még maradtak ilyen elhivatott embereink.

HADNAGY Ugye, megmondtam?

PARANCSNOK Mondják, emberek, mikor volt dolguk utoljára tűzzel?

HADNAGY Beszéljenek csak nyugodtan, a parancsnok úr nem harapja le az orrukát.

KACSKA Hát, arra már nem emlékszek pontosan. Tűzveszély közelébe akkor kerültem utoljára, amikor a feleségem szüleinél jártam háztűznézőben, és az öregek felmentek a szénapadlásra aludni, mert csak egy szobájuk van.

PARANCSNOK Hajaj! A szénapadlás mint olyan gyakorlatilag ma már nem is létezik, pedig valamikor vidéki viszonylatban az volt az egyik fő működési területünk a fokozott tűzveszély miatt.

KACSKA Ezt mondtam én is az apósnak, aki amúgy nagy piás meg nagy dohányos. Szerencsére nem lett semmi baj, mivelhogy előtte alaposan kioktattam őket. De ennek is már kerek hét éve lesz augusztusban. Biztosan tudom, mert rá egy hónapra házasodtunk, és szeptemberben lesz a hétéves házassági évfordulónk.

HADNAGY Ő a beszédesebb, parancsnok úr.

PARANCSNOK Azt látom.

HADNAGY A másíknak egy kissé nehezebben jön meg a szava. Na halljuk, Pörzse, mikor volt utoljára dolga tűzzel?

PÖRZSE Mikor, mikor! Az idejét én sem tudom pontosan, csak azt vettem észre magamon, hogy amikor vasárnap a nagymisére mentem, mindig szerettem volna eloltani az örökmécsest. Így aztán egy jó ideje már nem járok templomba.

PARANCSNOK Na látják, éppen ezért hívtam ide magukat. Mert mi is a helyzet? A helyzet az, hogy van szép laktanyánk, kosaras autóink, fecskendőink, vannak áldozatkész, képzett szakembereink, mint például maguk ketten, csak tűz nincs. A nép kibírhatatlanul óvatos és rendszerető lett. Lássuk be, túllőttünk a célon. Ide vezetett a sok oktatás, tűzvédelmi riadó, tűzvédelmi előadás, propaganda, a poroltókészülékek folytonos ellenőrzése, a függetlenített tűzvédelmi felelősök. Oda jutottunk, hogy sehol senki nem dob el egy égő cigarettacsikket, egy égő gyufát, senki nem gyújt tüzet az erdőben, senki nem fekszik le az ágyba égő cigarettával a szájában. Egyszóval világossá vált, hogy ebben a helyzetben természetes módon nem tudunk többé mit kezdeni magukkal. És én ezt a problémát, felelős vezetőként csak a munkatársaim segítségével tudom megoldani!

HADNAGY Hallották?

PARANCSNOK A főnökség levette rólunk a kezét, és ha ez így megy tovább, nemsokára sisak meg védőruha nélkül maradnak. Aztán következik a sziréna, és néma csendben, micisapkában, vonulhatnak ki macskát menteni a fáról, mint valami gyászmenet. Legvégül a kocsit veszik el, és gyalog kutyagolhatnak a legsürgősebb helyszínre is.

KACSKA Pedig én még most is tizenegy óra ötvenkor mindennap hazaszólok az asszonynak, hogy találhatja az ebédet, mire a sofőr bekapcsolja a szirénát és hazahajtatok, ha kell, át a piroson. Amit a parancsnok úr mond. abból a magam eszével én is megsejtettem valamit, mint macska az esőt. A gyerekeim egy ideje nem tűzoltóst, hanem mentőst játszanak. Amikor legutóbb megleptem őket, a mentőautójukat tologatták a padlón, és torkuk szakadtából azt kiabálták: néné! néné!

PARANCSNOK Jó, hogy mondja a gyerekeket. Mert ugyebár, ha elveszítik a munkájukat, nem lesz miből eltartani a családot. A legjobb esetben zárt rendszerű kazánfűtőnek vagy biztonsági őrnek vagy esetleg ívhegesztőnek mehetnek egy átképzőtanfolyam elvégzése után.

PÖRZSE Azt már nem! Még ha utcára tesznek is.

PARANCSNOK A fején találta a szegyet! Pont az imént mondtam, hogy hamarosan nem tudunk mit kezdeni magukkal, vagyis utcára kerülnek. De ez még csak hagyján! Mert hamarosan nemcsak magukkal, hanem önmagunkkal sem tudunk mit kezdeni. És a kettő együtt már nagyon nagy baj. Nekem elhihetik. Ezért tehát cselekednünk kell, és cselekedni csak olyan emberekkel lehet, akik készek feláldozni egyéni hajlamaikat a szolgálat oltárán.

PÖRZSE Mit mondott?.

KACSKA Ez valahogy nekem is magas.

HADNAGY Ha javasolhatok valamit, parancsnok úr, tessék velük egyszerűbben beszélni.

PARANCSNOK Hát jó. akkor essünk túl rajta! Kényes a téma, ezért is kerülgetem, mint macska a forró kását. Amint már említettem, természetes módon, más szóval tüzesetek híján hamarosan nem tudunk többé munkát adni. Ezért aztán parancsnokságunk néhány emberének át kell térnie a tűz oltásáról a tűz gyújtására. Ennek érdekében egy titkosszolgálati hálózat kiépítését tervezem a legjobb erők bevonásával. E célból kértem ki előzőleg a hadnagy úr véleményét, aki maguk, akarom mondani önök mellett döntött. Vegyék ezt megtiszteltetésnek. Vállalják a megbízatást?

KACSKA Húha! Gyújtogatnunk kéne?

PÖRZSE Gyújtogatni? Azt aztán nem!

PARANCSNOK Ugyan, dehogy. Hová gondolnak? Ebben a hálózatban önöket szakmai tanácsadóként óhajtom alkalmazni. Vagyis a piszkos munka elvégzése egy valódi gyújtogató feladata lesz. Önökre az akció szakmai része hárul, a kiszemelt helyszín jóváhagyása, a keletkezett tűz ideiglenes féken tartása, adott esetben azonnali lokalizálása és természetesen a hagyományos értelemben vett tűzoltóság mielőbbi értesítése. Munkájukhoz a megfelelő felszerelés mellett külön szolgálati kocsit és kiemelt bérezést kapnak, ezenkívül együttműködési védelmet élveznek.

KACSKA Na, ez mindjárt más.

PÖRZSE De még mennyire más.

PARANCSNOK Na, látják! Egy pillanat. *(kinyitja a titkárnő irodájának ajtaját és beszél)*
Itt van már a sógora? *(belép a titkárnő és mögötte Néró)*

TITKÁRNŐ Rám is szükség lesz?

PARANCSNOK Nem, nem! Magának sürgősen le kell gépelnie ezt a szerződést meg ezt a szakmai útmutatót. Maga is elmehet, hadnagy úr. Innen már egyedül is boldogulok.

Titkárnő és hadnagy el.

Harmadik jelenet

PARANCSNOK Hadd mutassam be leendő munkatársukat...

KACSKA A szentségít. De hiszen ez a Néró! Amikor felgyújtotta azt a fatelepet, Pörzsével együtt megfogadtuk, hogy ha a kezünk közé kerül, kitekerjük a nyakát. Most megvagy, te csirkefogó!

PÖRZSE Na megállj, majd adok én neked! *(rárontanak Néróra, aki néhány karatemozdulattal a földre viszi őket)*

NÉRÓ Gyertek csak! Két ilyen bőrfejűt még simán elintézek. Szóval csapdába akartak csalni, mi? Ezért hívtak ide? Figyeljen, öreg! Én leültem a három évemet a sitten, a többihez senkinek semmi köze.

PARANCSNOK Ugyan már, csak egy kis félreértés történt. Üljön le nyugodtan a helyemre. Ott biztonságban lesz.

NÉRÓ Biztonságban vagyok én itt is, de azért leülhetek. *(leül a parancsnok asztalához)*

PARANCSNOK Maguk pedig kussoljanak! Ez parancs. Mondtam, hogy ő a leendő munkatársuk, de be se engedték fejezni a mondatot. Ilyen még egyszer ne forduljon elő! Most legalább megtapasztalták, milyen az, ha egy ilyen dúvad a saját kénye-kedvére garázdálkodhat. *(Néróhoz)* Elnézést, de...

NÉRÓ Felőlem nyomhatja a süket dumáját. Ha meglesz a dohány, amit kérek, akkor oké! Részemről a fáklyásmenet. Áll az alku.

PARANCSNOK Mi az, hogy áll az alku? Hiszen még azt se tudja, mit akarok.

NÉRÓ Ne strapálja magát öregem, mindent tudok. Érti? Mindent! Csak arra nem számítottam, hogy ez a két köcsög kiprovokál magának egy pár jól időzített pofont. *(Pörzsére pillantva)* Ahogy elnézem, ennek a böszmének jól kidekoráltam a pofáját. Úgy néz ki, mint zsinagógában az utálatos kép.

PARANCSNOK Téved, ez nem a maga műve, hanem munkahelyi baleset.

NÉRÓ *(Pörzséhez)* Na mi az ábra, haver? Harag azért nincs, ugye?

PÖRZSE Ha tudtuk volna...

NÉRÓ Legközelebb majd előre szólok.

PARANCSNOK Különben kitől tudott meg mindent, ha szabad érdeklődnöm?

NÉRÓ Na mit gondol, kitől? Hát a sógornómtól, okostojás! Vagy a maga titkárnőjétől, ha úgy jobban tetszik.

PARANCSNOK Várjon csak! A két emberemről is tudott?

NÉRÓ Naná, hogy tudtam.

PARANCSNOK Akkor a hadnagy nyakig benne van abban a hálózatban.

NÉRÓ Miféle hálózatban?

PARANCSNOK Nem számít, úgyis felszámolás alatt áll. Térjünk a tárgyra. Miután a dolog gyakorlati részéről ezek szerint mindent tud, már csak egy elvi kérdést kell tisztáznunk. Mégpedig azt, hogy a mi együttműködésünket a kényszer szülte. Pusztán annak a felismerése vezetett el magához, hogy ha már nem lehet azt tennünk, amit kell, akkor azt kell tennünk, amit lehet. Nem tudom, elég világos-e?

NÉRÓ Mint a vakablak. Nem vagyok hülye. Egyébként én is tudok ilyen okosakat mondani. Ha már nem csinálhatom úgy, ahogy szeretem, akkor úgy szeretem, ahogy csinálhatom. Szóval nem a maga két szép szeméért vagyok itt.

PARANCSNOK Látom, értjük egymást. Megbocsát, ha más kérdés nincs, nekem hatszemközt még néhány szót kell váltanom ezzel a két hebreccsel.

NÉRÓ Csak tessék nyugodtan! Addig visszamegyek a sógornőmhöz, hogy ne legyek útban.

PARANCSNOK. Ó, nagyon kedves! Megkönnyíti a helyzetemet. Közben a biztonság kedvéért elolvashatja a szerződés feltételeit, egész éjszaka dolgoztam rajta. Meg fogja találni benne az egyes esetekre vonatkozó bértarifákat is. A sógornője, akarom mondani, a titkárnőm remélhetőleg már hivatalos formába öntötte az egészet a szakmai útmutatóval együtt. Egyik sem túl hosszú.

NÉRÓ *(Kacsához és Pörzséhez)* Még látjuk egymást! *(el)*

Negyedik jelenet

KACSKA Azt nem mondta a parancsnok úr, hogy fekete öves gyújtogatóval hoz össze minket. Így nehéz lesz.

PÖRZSE Sőt egyáltalán nem vállaljuk.

PARANCSNOK Mi az? Magukat ez a kis incidens így visszarettentette? Emiatt nem vállalják?

KACSKA A szentségit! Ha a parancsnok úr gyomrába szállt volna bele, biztos nem így beszélne.

PÖRZSE Nekem meg elrepült a szemüvegem. Azóta se találom.

PARANCSNOK Hát keresse meg, mert tényleg szörnyen néz ki.

PÖRZSE *(négykézlábra ereszkedve sorba benéz a bútorok alá)* Ni csak, ott van az asztal alatt! *(felveszi és felteszi a szemüveget)*

PARANCSNOK Szóval, ide figyeljenek! Nagyon csodálkozom, hogy vérbeli tűzoltó létükre ilyen hamis következtetésre jutottak.

KACSKA Hát mire kellett volna jutnunk?

PARANCSNOK Amint már mondtam, most a saját bőrükön tapasztalták meg, milyen az, amikor ez a dúvad a saját kénye-kedvére garázdálkodhat. Képzeljék csak el, mire számíthatunk, ha végső célja érdekében egyszer ugyanilyen vehemenciával gyújtogatni kezd! Ez nem ismer se istent, se embert. Az a mániája, hogy aki egyszer felgyújtott valamit, annak másodszor, harmadszor, negyedszer, ötödször is fel kell valamit gyújtania. És így tovább, egész a végtelenségig. Felfogták? Nincs megállás. Éppen ezért hivatásunk alapelvei szerint minden eszközzel, ha kell életünk kockáztatásával is kordában kell tartanunk. Emlékezzenek csak az esküjükre!

PÖRZSE A tűzoltó oda megy, ahonnan mindenki más menekül.

PARANCSNOK Nagyszerű! Büszke vagyok magára!

KACSKA Én is tudtam volna.

PARANCSNOK Készséggel elhiszem. Szóval egyéni sérelmeik miatt nem futamodhatnak meg a feladat elől! Ha ez a Néró mától kezdve két ilyen kiváló szaktanácsadó irányítása alá kerül, és nem randalírozhat szabadon, akkor nyert ügyünk van. Mintha ketrecbe zárnánk egy veszélyes fenevadat. Azon kívül próbálják beleélni magukat egy kicsit az ő helyzetébe is! Szegény nem tehet róla, hogy ő a tűz meggyújtásától könnyebbül meg, míg mi a tűz eloltásától. Nem vagyunk egyformák.

KACSKA De ez úgy üt, mint a bolondóra!

PARANCSNOK Nem maguk kezdték?

PÖRZSE Mert már régóta fentük rá a fogunkat.

PARANCSNOK Most behívom, és tisztázzuk a félreértéseket. *(behívja Nérót)*

Ötödik jelenet

PARANCSNOK Ott hagytuk abba, hogy be akartam mutatni magukat egymásnak. Ők a belső munkatársaink, Kacska és Pörzse.

NÉRÓ Én már bemutatkoztam nekik. Itt a szerződésem meg az a szakmai útmutató vagy micsoda.

PARANCSNOK *(átveszi az iratokat, egyet magánál tart, egyet-egyet átnyújt Kacskának és Pörzsének)* Ezt olvassák végig tüzetesen! Vegyék amolyan továbbképzésnek vagy inkább gyorstalpalónak! *(Néróhoz)* Nos, áttanulmányozta a szerződést?

NÉRÓ Át.

PARANCSNOK Meg van vele elégedve?

NÉRÓ Fogjuk rá. A tarlótüzek tarifájától viszont nem vagyok oda.

PARANCSNOK Ugyan kérem, olyat egy amatőr is tud csinálni

NÉRÓ Igen ám, csak hogy a bálás tarlótűz bonyolultabb. Ott a bálákat egyenként be kell gyújtani, ami azért elég macerás. Arra külön tarifát készíthetett volna.

PARANCSNOK Amint látom, ennek ellenére aláírta.

NÉRÓ Hogy lássa, kivel van dolga. Meg nem akarom tovább húzni az időt. Égek a vágytól, hogy minél előbb munkába léphessek.

PARANCSNOK Ne türelmetlenkedjen! Egy rövid vizsgáztatás után teljesül a kívánsága. *(Kacskához és Pörzséhez)* Na nézzük, sikerült-e mindent elsajátítaniuk? A felkészülési idő rövidegére való tekintettel használhatják a papírjukat. de idővel fejből kell tudniuk mindent. Először is, mire terjed ki a hatáskörük?

KACSKA A helyszín kijelölésére, továbbá az akció elkezdésére, illetve előre nem látható okokból bekövetkező vészhelyzet esetén az akció lefűjásának elrendelésére.

PARANCSNOK Kiváló! Hol nem végezhető a tevékenység?

KACSKA Benzinkutak...

PARANCSNOK Pörzse!

PÖRZSE Benzinkutak, lakóházak, lakott területek közvetlen közelében, illetve a tőlük mért egy kilométeres, szeles időben két kilométeres körzeten belül.

NÉRÓ Két kilométer? Nem lehetne egy kicsit közelebb? Engem az egészséges drukkk kimondottan feldob. Jobban megy tőle a meló.

PARANCSNOK Kérem, ne zavarja a vizsgát! Ajánlott helyszínek?

KACSKA: Elhagyott területek, roncstelepek, bozót, avar, tarló, hulladékgyűjtő-telepek.

PARANCSNOK Szezonális szempontok?

PÖRZSE Ezt a kérdést nem értettem.

PARANCSNOK Kacska, segítsen neki!

KACSKA Tavasszal bozót, nyáron tarló, ősszel avar, télen legfőképpen roncstelep és szemételep.

PARANCSNOK Melyek a legalkalmasabb jelenségek a tevékenység álcázására. Pörzse, ezt remélem tudja?

PÖRZSE Ráfogni, hogy villámcsapástól vagy a lassú égés következtében fellépő öngyulladástól keletkezett a tűz. Ilyenkor eleve kizárható a külső beavatkozás.

NÉRÓ Ez a lassú égés, ez piskóta. Se fény, se láng, se hamu, csak egy kis füst. Ezen a területen kezdtem a pályámat, a szemételepeken és roncstelepeken, de nem volt benne semmi fantázia. Ezért is váltottam.

PARANCSNOK A fatelepre. Tudjuk. És végezetül a legfőbb alapelvek.

KACSKA Nem elkapkodni...

PÖRZSE *(a szavába vág)* ... hanem higgadtan és körültekintően cselekedni.

NÉRÓ Erről van szó! És akkor kellő távolságtartással, jó időzítéssel eljutunk a végső igazsághoz.

PARANCSNOK Emberek, mire várnak? Nyolc óra tizenkettő. Már tizenkét percet elvesztegettek a munkanapjukból! Gyerünk, gyerünk! Indulás! Egy-kettő! Égjen a kezük alatt a munka! *(Néró, Pörzse és Kacska futólépésben távoznak)*

A színpad ismét lassan elsötétül, majd lassan kivilágosodik

Hatodik jelenet

HADNAGY Egész éjjel nagyüzem!

PARANCSNOK Halljam, halljam a részleteket!

HADNAGY Egy szalmabálás tarlótűz, egy roncstelep, egy szeméttelp. Mindenhová nagy erővel vonultunk ki. De az igazi durranás a környék legnagyobb használtgumi-telepe volt, ahol több mint tízezer futózásra váró gumibroncs vált a lángok martalékává. Ezt írja a reggeli újság, meg hogy a tűz oka egyelőre ismeretlen.

PARANCSNOK Hiába, ez a Néró egy zseni! A használt gumi eszembe se jutott. Pedig az a lehető legjobb terep, és annyi van belőlük, hogy lassan Dunát lehet rekeszteni velük. Különben is csak csúfítják a környezetet. Minek futózni az ilyen selejtet? Akinek gumibroncs kell, vegyen újat! Az sokkal biztonságosabb.

HADNAGY Ráadásul az ilyen kárhelyszínen még hosszadalmas utómunkálatokra lesz szükség a felforrósodott talaj és a hamu alatt izzó parázs miatt, ami ugye könnyen a tűz újbóli feltámadásához vezethet.

PARANCSNOK Bizony, bizony!

Kintről egymás után két kocszi szirénája hallatszik.

HADNAGY Most indítottam őket két sima tarlótűzhöz. A riasztás már éjszaka beérkezett, de szabad kapacitás hiányában nem tudtunk kivonulni.

PARANCSNOK Nagyszerű! Meg vagyunk mentve!

HADNAGY Én azért óvatosabban fogalmaznék. Meg leszünk mentve, ha nem tudódik ki semmi.

PARANCSNOK Ugyan már, miért tudódna? Maga mindig ilyen kicsinyhitű volt. Több önbizalommal többre vihetné.

Hetedik jelenet

TITKÁRNŐ *(berohan)* Parancsnok úr, parancsnok úr!

PARANCSNOK Mi az? Ha azt mondja, hogy ég a ház, most még el is hiszem.

TITKÁRNŐ A sógorom éppen munkába indult volna, de a kilencediken bennragadt a liftben,

PARANCSNOK Már megint? Miért nem jár inkább gyalog, ha ilyen megbízhatatlan az a lift?

TITKÁRNŐ A tizedikről gyalog? Az ő állapotában?

PARANCSNOK Igaz, igaz. És miért magát hívja még mindig, amikor az én alkalmazásomban áll?

TITKÁRNŐ Tetszik tudni a konspiráció miatt. Nem akar semmilyen közvetlen kapcsolatot a parancsnok úrral

PARANCSNOK Mondtam, hogy igazi zseni. Hadnagy! Azonnal küldjön ki egy eseti kocsit! Érti? Azonnal! Nehogy elkéssen a munkából.

HADNAGY Nincs se egyetlen szabad járművünk, se egyetlen szabad emberünk. Az egész kaszárnya kong az ürességtől.

PARANCSNOK Akkor riassza a szomszédos parancsnokságokat! Csináljanak azok is valamit, ne csak a napot lopják. Vészhelyzet van! Intézkedjen!

HADNAGY Hátha megint magától megjavul az a lift.

PARANCSNOK Intézkedjen, ha mondom!

HADNAGY Igenis! (*elrohan*)

TITKÁRNŐ Jaj, úgy izgulok!

PARANCSNOK Nyugodjon meg, minden rendben lesz. Különben is nyakig vagyunk a munkában, és most minden idegszálával arra kell koncentrálnia. Lássunk is hozzá azonnal! Nem akarom elkészeríteni, de nehéz idők várnak magára. Az a sok kérvény, beadvány, az a rengeteg pályázat a személyi állomány és az eszközpark bővítésére nem gyerekjáték. Úgyhogy holnap kap maga mellé egy beosztott titkárnőt. Gyerünk!

